

154 Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία Αθήνας

Σκοπός

Σκοπός του Τμήματος είναι η παιδαγωγική κατάρτιση ατόμων, που θα ασχοληθούν με την εκπαίδευση και αγωγή παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Διάρκεια & Περιεχόμενο Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών είναι 8 εξάμηνα. Τα μαθήματα κάθε έτους διδάσκονται σε δύο εξάμηνα και οι εξετάσεις διενεργούνται 3 φορές το χρόνο. Το πρόγραμμα σπουδών βασίζεται σε 9 ενότητες μαθημάτων, οι οποίες υποδιαιρούνται σε κύκλους που περιγράφουν, κατά κανόνα, ένα επιστημονικό αντικείμενο.

Επαγγελματικές Διέξοδοι

Οι πτυχιούχοι μπορούν να καλύψουν θέσεις εργασίας σε τομείς ανάλογους με τις σπουδές και την εξειδίκευσή τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μπορούν να απασχοληθούν στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα: σε νηπιαγωγεία και παιδικούς σταθμούς, σε νοσοκομεία, σε ιδρύματα φροντίδας για το παιδί, σε χώρους ψυχαγωγίας για το παιδί, σε δικό τους νηπιαγωγείο.

Πρόγραμμα Σπουδών

1. Ενότητα Παιδαγωγικής

Τα γράμματα και ο αριθμός δίπλα στον τίτλο του μαθήματος αποτελούν τον κωδικό του μαθήματος

Σ.Κ. 1.0 Εισαγωγή (3 δ.μ.)

1.0.01 Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής (υποχρεωτικό στο α' έτος)

Σ.Κ. 1.1 Παιδαγωγική Θεωρία (3 δ.μ.)

1.1.05 Ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις στην εκπαίδευση II: Εκπαιδευτική πράξη στ' εξάμηνο

Απευθύνεται σε φοιτητές/τριες του γ' έτους οι οποίοι απαιτείται να έχουν περάσει το μάθημα: «3104 Ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις στην εκπ/ση I: θεωρητικές προσεγγίσεις»

1.1.06 Επιστημονική παιδαγωγική και εκπαιδευτική πράξη: προς μία κριτική παιδαγωγική θεωρία δ' εξάμηνο

1.1.09 Ψυχοκοινωνικές διαστάσεις της σχολικής επίδοσης α' εξάμηνο κ. Βαρνάβα-Σκούρα

Σ.Κ. 1.2 Διδακτική (6 δ.μ.)

1.2.02 Προγραμματισμός και διδασκαλία δ' εξάμηνο κ. Χρυσάφιδης

1.2.03 Διδακτική πράξη: μέθοδος παρατήρησης, ψυχοπαιδαγωγικές θεωρητικές προσεγγίσεις ζ' εξάμηνο κ. Ανδρούσου

1.2.06 Θεωρητική εισαγωγή στα προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης α' εξάμηνο κ. Κουτσοβάνου

1.2.09 Εγγραμματοσιμότητα και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία δ' εξάμηνο κ. Βαρνάβα-Σκούρα

1.2.10 Μουσειοπαιδαγωγική και σύγχρονη διδακτική δ' εξάμηνο

Σ.Κ. 1.4 Ειδική Αγωγή (3 δ.μ.)

1.4.01 Παιδαγωγική της ένταξης στ' εξάμηνο κ. Σιδέρη

1.4.02 Ειδική αγωγή ε' εξαμήνο κ. Σιδέρη

1.4.06 Εκπαίδευση παιδιών με αισθητηριακές διαταραχές (κώφωση, τύφλωση) (Σεμινάριο) η' εξαμήνο κ. Σιδέρη

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει και περάσει τα μαθήματα «1402 Ειδική Αγωγή» και «1401 Παιδαγωγική της Ένταξης» και να φοιτούν στο η' εξαμήνο.

2. Ενότητα Ψυχολογίας

Σ. Κ. 2.0 Εισαγωγή 6 δ.μ. για τους πρωτοετείς/δευτεροετείς/τριτοετείς 3 δ.μ. για τους υπόλοιπους φοιτητές

2.0.01 Εισαγωγή στην ψυχολογία (υποχρεωτικό στο α' έτος) α' εξαμήνο δύο τμήματα φοιτητών: κ. Ιγγλέση : Α-Κ κ. Παπαδοπούλου Λ-Ω

2.0.02 Ανάπτυξη του παιδιού (υποχρεωτικό στο α' έτος και ανοιχτό μόνο στους πρωτοετείς,δευτεροετείς και τριτοετείς) β' εξαμήνο δύο τμήμ.φοιτ. Α-Κ κ.Παπαδοπούλου

Σ.Κ. 2.1Αναπτυξιακή Ψυχολογία

3 δ.μ. για τους πρωτοετείς/δευτεροετείς/τριτοετείς 6 δ.μ. για τους υπόλοιπους φοιτητές

2.1.04 Ανάπτυξη του λόγου δ' εξαμήνο κ. Κατή

2.1.07 Γνωστική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου: η θεωρία του Jean Piaget γ' εξαμήνο κ. Μαράτου

2.1.08 Παιχνίδι: Ο ρόλος του στην Ψυχοκοινωνική ανάπτυξη ηεξάμηνο Σεμινάριο κ. Παπαδοπούλου

Σ. Κ. 2.2 Κοινωνική Ψυχολογία (6 δ.μ.)

2.2.01 Κοινωνική ψυχολογία δ' εξαμήνο

2.2.02 Φεμινιστική θεωρία και πράξη: Παραδείγματα από το χώρο της ψυχολογίας και της εκπαίδευσης η' εξαμήνο κ. Ιγγλέση

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα «2203 Αναπαραστάσεις των φύλων και ΜΜΕ» με βαθμό πάνω από τη βάση

2.2.03 Αναπαραστάσεις των φύλων και ΜΜΕ δ' εξαμήνο κ. Ιγγλέση

Σ. Κ. 2.3 Ψυχολογία Ατομικών Διαφορών και Ψυχοπαθολογία (3 δ.μ.)

2.3.03 Διαταραχές των παιδιών της προσχολικής ηλικίας η' εξαμήνο κ. Μαράτου

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα: «2002 Ανάπτυξη του παιδιού» και ένα μάθημα από τον κύκλο 2.1 της «Αναπτυξιακής Ψυχολογίας» ή δύο μαθήματα «Αναπτυξιακής ψυχολογίας» και να έχουν κάνει την πρακτική άσκηση του τρίτου έτους.

2.3.05 Θεωρίες προσωπικότητας σεμινάριο στ' εξαμήνο κ. Μαράτου

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να φοιτούν τουλάχιστον στο ε' εξαμήνο. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική καθώς και η εκπόνηση εργασίας.

Σ. Κ. 2.4 Εκπαιδ/κή Ψυχολογία και Συμβουλευτική Ψυχολογία (3 δ.μ.)

2.4.01 Ψυχολογία της εκπαίδευσης γ' εξαμήνο

2.4.02 Συμβουλευτική ψυχολογία στ' εξαμήνο κ. Μαλικιώση

3. Ενότητα Κοινωνικών Επιστημών

Σ.Κ. 3.0 Εισαγωγή (3 δ.μ.)

3.0.01 Εισαγωγή στις κοινωνικές επιστήμες (υποχρεωτικό στο α' έτος) α' εξαμήνο δύο τμήματα :Α - ΜΕΤ κ. Μακρυνιώτη

Σ.Κ. 3.1.2.3 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης-Συγκριτική Εκπαίδευση – Εκπαιδευτική πολιτική και Ιστορία της Εκπαίδευσης (15 δ.μ.)

3.1.03 Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας δ' εξαμήνο κ.Φραγκουδάκη

Η εγγραφή προϋποθέτει επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων «3001 Εισαγωγή στις κοινωνικές επιστήμες» και «3119 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης»

3.1.04 Ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις στην εκπαίδευση Ι: Θεωρητικές προσεγγίσεις ε' εξαμήνο

Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ακαδ. ετών: «Ταυτότητες και διακρίσεις στην Εκπαίδευση»

κ. Ασκούνη σε συνεργασία με την κ. Ανδρούσου Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να φοιτούν στο τρίτο έτος και να έχουν

Περάσει τα μαθήματα: «3103Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπ/κής 3 διαδικασίας» και «4101 Επιστημονικές εργασίες:ζητήματα ανάγνωσης και

γραφής» και «Ελληνική Ιστορία 19ος αιώνας»

3.1.16 Η κοινωνική και μορφωτική καταγωγή των νηπίων ζ' εξαμήνου κ. Φραγκουδάκη

Η εγγραφή προϋποθέτει επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων «3119 Εισαγωγή στην κοιν/λογία της εκπαίδευσης» και «3103 Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπ/κής διαδικασίας»

3.1.17 Σεμινάριο κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης με θέμα: "Οι εκπαιδευτικοί της προσχολικής εκπαίδευσης" (σεμινάριο) η' εξαμήνου κ. Ασκούνη
Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να φοιτούν στο τελευταίο έτος και να έχουν περάσει τα μαθήματα: α) «1104 Κοινωνιολογία της σχολικής τάξης» ή «3103 Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας» και β) «3302 Η εκπ/κή πολιτική στην προσχολική και την α/θμια εκπ/ση: συγκριτική διάσταση»

3.1.19 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης β' εξαμήνου δύο τμήματα : Α-Κ κ. Φραγκουδάκη

Η εγγραφή προϋποθέτει επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος: «3001 Εισαγωγή στις κοινωνικές επιστήμες».

3.2.03 Εκπαίδευση και κοινωνικά δικαιώματα στην Ευρώπη η' εξαμήνου κ. Ζαμπέτα

3.3.01 Κράτος και εκπαίδευση στ' εξαμήνου κ. Ζαμπέτα

3.3.02 Εκπαιδευτική πολιτική (με έμφαση στην πολιτική για την Εκπαίδευση της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη) γ' εξαμήνου κ. Ζαμπέτα

3.312 Ιστορία της εκπαίδευσης δ' εξαμήνου

4. Ενότητα Μεθοδολογίας / Επιστημολογίας

Σ.Κ. 4.0.1.2 Εισαγωγή- Τεκμηρίωση- Μέθοδοι Έρευνας (9 δ.μ.)

4.0.02 Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, με έμφαση στις επιστήμες της αγωγής γ' εξαμήνου

τρία τμήματα φοιτητών: Α-Θ κ. Δραγώνα Ι-Π κ. Σκούρα Ρ-Ω κ.Πολυδωρίδη

4.1.01 Επιστημονικές εργασίες: ζητήματα ανάγνωσης και γραφής (υποχρεωτικό στο α' έτος) β' εξαμήνου τρία τμήματα: Α-Θ κ. Ασκούνη

4.2.01 Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: Στατιστική Ι γ' εξαμήνου κ. Γιαλαμάς

4.3.05 Μεθοδολογία των επιστημών : Θεωρία στ' εξαμήνου

5. Ενότητα Θετικών Επιστημών και Εκπαίδευσης

Σ.Κ. 5.1. Έννοιες Φυσικών Επιστημών (3 δ.μ.)

5.1.03 Έννοιες φυσικών επιστημών γ' εξαμήνου Α-Κ κ. Τσελφές δ' εξαμήνου Λ-Ω κ.Τσελφές

5.1.04 Κατασκευή εννοιών στις φυσικές επιστήμες Εργαστήριο (μέχρι 20 άτομα ανά τμήμα) ε' εξαμήνου Λ-Ω κ. Τσελφές στ' εξαμήνου Α-Κ κ. Τσελφές
Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα «5.1.02 Η εξέλιξη των ιδεών στις φυσικές επιστήμες» ή «5.1.03 Έννοιες φυσικών επιστημών»

Σ.Κ. 5.2. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (3 δ.μ.)

5.2.01 Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση δ' εξαμήνου κ. Φλογαίτη

5.2.02 Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές στην περιβαλλοντική εκπαίδευση στ' εξαμήνου κ. Φλογαίτη Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα "5201 Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση"

6. Ενότητα Αγωγής στις Τέχνες

Σ.Κ. 6.1. Μουσική/ Κινητική (3 δ.μ.)

6.1.02 Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής α' εξαμήνου κ. Τσαφταρίδης

6.1.05 Κατασκευές μουσικών οργάνων γ' εξαμήνου κ. Τσαφταρίδης

6.1.06 Μουσική και κινητική αγωγή: εφαρμογές στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία β' εξαμήνου κ. Τσαφταρίδης Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα: «6102 Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής»

6.1.09 Το τραγούδι ως μέσον έκφρασης (Σεμινάριο) ε' εξαμήνου και στ' εξαμήνου

6.1.10 Δημιουργικές μουσικές δραστηριότητες. Η χρήση μικρών μελωδικών οργάνων ε' και στ' εξαμήνου

6.1.11 Κατασκευή μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα (Σεμινάριο) δ' εξαμήνου κ. Τσαφταρίδης Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα: «6105 Κατασκευές μουσικών οργάνων»

6.1.12 Κρουστά μουσικά όργανα και Ηχογόνες Πηγές. Μια παιδαγωγική προσέγγιση της μουσικής Ζ' εξάμηνο κ. Τσαφταρίδης Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει τουλάχιστον δύο μαθήματα εκ των οποίων ένα από τα 6.1.02, 6.1.05, 6.1.09, 6.1.10 και ένα από τα 6.1.05, 6.1.11.

Σ.Κ. 6.2. Εικαστική Αγωγή (3 δ.μ.)

6.2.01 Εισαγωγή στην αισθητική αγωγή-Εικαστικές τέχνες α' εξάμηνο

6.2.03 Εικαστική αγωγή Ι β' εξάμηνο

Σ.Κ. 6.3. Θεατρική Έκφραση (3 δ.μ.)

6.3.02 Εισαγωγή στο κουκλοθέατρο α' εξάμηνο κ. Παρούση

6.3.06 Κουκλοθέατρο ΙΙ και αυτοσχεδιασμοί γ' εξάμηνο κ. Παρούση

6.3.09 Παιδαγωγικές προσεγγίσεις σ' ένα συνθετικό θέατρο κούκλα-φιγούρα- αντικείμενο δ' εξάμηνο κ. Παρούση

6.3.10 Σύγχρονες και παραδοσιακές όψεις του θεάτρου Σκιών – Παιδαγωγικές Εφαρμογές β' εξάμηνο κ. Παρούση

7. Ενότητα Γενικής Παιδείας

Σ.Κ. 7.1. Λογοτεχνία (3 δ.μ.)

7.1.01 Νέα ελληνική φιλολογία Ι α' εξάμηνο κ. Παπακώστας

7.1.02 Νέα ελληνική φιλολογία ΙΙ β' εξάμηνο κ. Παπακώστας

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα: «7101 Νέα Ελληνική Φιλολογία Ι»

7.1.03 Νέα ελληνική φιλολογία ΙΙΙ η' εξάμηνο κ. Παπακώστας

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα: «7101 Νέα Ελληνική Φιλολογία Ι»

Σ.Κ. 7.2. Παιδική Λογοτεχνία (3 δ.μ.)

7.2.04 Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία κ. Κανατσούλη Α-Κ γ' εξάμηνο κ. Κανατσούλη Λ- δ' εξάμηνο

7.2.05 Η ιδεολογία στην παιδική λογοτεχνία η' εξάμηνο κ. Κανατσούλη Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα: «7204 Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία»

Σ.Κ. 7.3. Ιστορία/ Ανθρωπολογία (3 δ.μ.)

7.3.01 Ελληνική Ιστορία, 19ος αιώνας γ' εξάμηνο

7.3.02 Ελληνική Ιστορία, 20ος αιώνας δ' εξάμηνο

Σ.Κ. 7.4. Επιστήμες της Γλώσσας (3 δ.μ.)

7.4.01 Εισαγωγή στη γλωσσολογία γ' εξάμηνο

7.4.04 Γλώσσα, κοινωνία και νόηση δ' εξάμηνο κ. Κατή

Σ.Κ. 7.5. Φιλοσοφία (3 δ.μ.)

7.5.09 Ιστορία της Φιλοσοφίας

7.5.10 Φιλοσοφία της Αγωγής

8. Ενότητα Ξένης Γλώσσας (6 δ.μ.)

8.1.01 Αγγλική γλώσσα Ι Χειμ. εξάμ. (0 δ.μ.) κ. Τσαρνά

8.1.06 Αγγλική γλώσσα ΙΙ Εαρ. εξάμ. (2 δ.μ.) . κ. Τσαρνά

8.1.07 Επιστημονική ορολογία και κείμενα Ι Χειμ. εξάμ. (2 δ.μ.) κ. Τσαρνά

8.1.08 Επιστημονική ορολογία και κείμενα ΙΙ Εαρ. εξάμ. (2 δ.μ.) κ. Τσαρνά

Συστήνεται να έχει προηγηθεί το μάθημα «8107 Επιστημονική ορολογία και κείμενα Ι»

9. Ενότητα Πρακτικών Εφαρμογών 20 δ.μ. (από 5 δ.μ. για κάθε μάθημα)

- 9.0.01 Παιδαγωγική της διδασκαλίας I-Εφαρμοσμένη παιδαγωγική ε' εξάμηνο κ. Κουτσοβάνου Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει τα μαθήματα: «1.0.01 Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής», «2.0.01 Εισαγωγή στην ψυχολογία», «2.0.02 Ανάπτυξη του παιδιού», «3.0.01 Εισαγωγή στις κοινωνικές επιστήμες», «4.1.01 Επιστημονικές εργασίες:ζητήματα ανάγνωσης και γραφής», και από ένα (1) μάθημα για κάθε ενότητα από τις παρακάτω: «5. Θετικών Επιστημών και Εκπαίδευσης» «6. Αγωγής στις Τέχνες» «7. Γενικής Παιδείας» «10. Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες»
- 9.0.02 Παιδαγωγική της διδασκαλίας II-Εφαρμοσμένη παιδαγωγική στ' εξάμηνο κ. Χρυσσαφίδης Συστήνεται να έχει προηγηθεί το μάθημα: «9001 Παιδαγωγική της διδασκαλίας I- Εφαρμοσμένη παιδαγωγική»
- 9.0.03 Παιδαγωγική της διδασκαλίας III-Εφαρμοσμένη παιδαγωγική ζ' εξάμηνο κ. Χρυσσαφίδης Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα: «9002 Παιδαγωγική της διδασκαλίας II-Εφαρμ. Παιδαγωγική»
- 9.0.04 Παιδαγωγική της διδασκαλίας IV-Εφαρμοσμένη παιδαγωγική η' εξάμηνο κ. Κουτσοβάνου Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα: «9001 Παιδαγωγική της διδασκαλίας I-Εφαρμ. Παιδαγωγική»
- 9.0.05 Διδακτική πράξη – Μέθοδος παρατήρησης, θεωρία και πρακτικές εφαρμογές η' εξάμηνο κ. Ανδρούσου Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς το μάθημα «Διδακτική πράξη:μέθοδος παρατήρησης, ψυχοπαιδαγωγικές θεωρητικές προσεγγίσεις»

10. Ενότητα «Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες» (6 δ.μ.)

- N10.1 Εισαγωγή στη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση στ' εξάμηνο
- N10.2 (Π.Κωδ. 1.3.04) Εισαγωγή στην πληροφορική α' εξάμηνο Α-Κ κ. Γιαλαμάς – κ. Μάνεσης β' εξάμηνο Λ-Ω κ. Γιαλαμάς – κ. Μάνεσης
- N10.3 Κριτική θεώρηση της χρήσης των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση ζ' εξάμηνο
- N10.4 (Π.Κωδ. 4.2.02) Ανάλυση δεδομένων με τη βοήθεια Η/Υ Εργαστήριο στ' εξάμηνο κ. Γιαλαμάς Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα: «4201 Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: Στατιστική Ι»
- N10.5 (Π.Κωδ. 1.3.02) Εισαγωγή στη χρήση φωτογραφίας α' εξάμηνο
- N10.6 (Π.Κωδ. 1.3.03) Εισαγωγή στη χρήση της κινούμενης εικόνας στ' εξάμηνο

11. «Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία» (9 δ.μ.)

(Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει αριθμό μαθημάτων που αντιστοιχούν σε έξι εξάμηνα, δηλ. τουλάχιστον 120 δ.μ.)

Σύνολο διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου: 162

Ελάχιστες δ.μ. υποχρεωτικές: 125

Μέγιστες δ.μ. Ελεύθερης επιλογής: 37